

Največji slovenski program tovarne prihodnosti dosege konkretne rezultate, a pogreša večjo zainteresiranost države

V 10 milijonov evrov vrednem programu GOSTOP so moči združili raziskovalno-izobraževalne organizacije in industrijska podjetja

MLADEN MIKOVIĆ
mladen.mikovic@finance.si

Prototipi slovenskih izdelkov, storitev, sistemov in tehnologij so narejeni, vendar je program po treh letih in pol končan, sledita predstavitev in komercializacija rezultatov. To bodo izvajali akterji programa, raziskovalec na odseku za avtomatiko, biokibernitiko in robotiko, laboratorij za robotiko Instituta Jožefa Stefana (IJS), doc. dr. Igor Kovač pa pri tem pogreša angažiranje države, saj gre ne nazadnje za razvoj slovenske industrije. O tej temi in o tem, kaj bodo skupaj razvijali, bo 11. septembra govoril tudi na 7. konferenci slovenskih izvoznikov.

GOSTOP je največji program v Sloveniji na področju tovarne prihodnosti. Vanj je vloženih deset milijonov evrov, pri čemer je skoraj polovica evropskih sredstev, od katerih je petino dala Slovenija, preostalih dobrih pet milijonov evrov pa slovenska podjetja, ki so pri programu. V okviru tega so od začetka do konca naredili izdelke in storitve, ki se bodo prodajali na trgu. »Niso bile vključene bazične raziskave, ampak smo v program vključili svoje znanje iz bazičnih raziskav in evropskih projektov. Z opremo, ki smo jo plačali že prej, smo skupaj s podjetji iz industrije, ki so nam povedala, kaj trg potrebuje, stopili skupaj ter združili znanje, zmogljivosti in kompetence, da smo prišli do teh novosti,« razlaga Igor Kovač z IJS.

Ponosno pove, da je program GOSTOP prvi v Sloveniji združil šest raziskovalnih partnerjev, med katerimi so Institut Jožefa Stefana, Univerza v

Ljubljani, njene strojna, elektro in računalniška fakulteta, potem Univerza v Mariboru ter Razvojni center orodjarstva Slovenije TECOS. Preostalih 19 partnerjev so bila po več merilih izbrana podjetja iz slovenske industrije, in sicer Kolektor, Inea, Metronik, Hidria, Yaskawa, Podkrižnik, Nela, Cosylab, L-Tek, Špica, Optotek, LPKF in Fotona.

Nekateri v nove izdelke in storitve, drugi tudi v novo dejavnost

Vsa ta podjetja so v programu pridobila prototipe svojih izdelkov in storitev, nekatera pa tudi skupnih. Nekateri od njih so denimo celica za merjenje v Kolektorju, inteligentno orodje Hidrie in Tecosa, inteligentni prenosnik z motorjem pri Podkrižniku, Špicina tehnologija za skladiščno gledanje izdelkov z novimi prijemi, L-Tekova elektronska naprava pri IOT-vmesnikih, pa tudi Nelini ter Domelovi novi principi zagotavljanja kakovosti v podjetjih in drugi. Kovač poudari še izdelek Hidrie, Tecosa in L-Teka, in sicer vmesnik za pametno orodje, in Mehatronikovo storitev na področju sistema izvedbe proizvodnje s svojo programsko opremo.

»Inea že prodaja svoj novi izdelek, saj je ta tako zanimiv za trg, da so pospešili proces in sami vložili dodatna sredstva. To je vmesnik za kontrolo podatkov na daljavo. Predvsem je to za Ineo pozitivno, vendar v Strateško razvojno-inovacijskem partnerstvu (SRIP) tovarne prihodnosti, katerega člani so vsi iz tega programa in drugi, imamo sistem iskanja sinergij. Pri novostih delujemo po sistemu potisni-povleci, pri katerem podjetjem svetujemo, kaj naj naredijo, da bo

zanimivo za trg. Na drugi strani pa nam industrijska podjetja povedo, kaj za to potrebujejo od nas. Tako se preplete sinergija med vsemi akterji, ki lahko dajo nov zanimiv izdelek,« pojasnjuje Kovač.

Hkrati pa potrjuje, da se bo do nekatera podjetja preusmerila tudi v novo dejavnost. Za primer našteje Kolektor, ki želi postavljati segmente ali celotne tovarne prihodnosti na ključ. »Eden izmed segmentov je tudi robotska kontrola. Nekaj kamencov smo v tej smeri v programu GOSTOP postavili, med njimi pa je tudi pilotni projekt na strojni fakulteti, ki je širši za izobraževanje, raziskave in industrijo. Tega bi bilo treba obvezno nadgraditi, pri čemer je možnost sodelovanja tudi z drugimi partnerji, največ pa je odvisno od Kolektorja,« dodaja naš sogovornik in eden izmed govornikov 11. septembra na Brdu pri Kranju.

Sledi faza predstavitev in komercializacije

»Na začetku prihodnjega meseca bomo izdali brošuro izdelkov in storitev programa GOSTOP, predvsem za evropski in svetovni trg, in sicer za prodajo ter za partnersko sodelovanje pri nadaljnjem delu podobnih zadev. Predvsem, da se vse skupaj internacionalizira, da svetovnemu trgu pokažemo, kaj smo pri programu GOSTOP v Sloveniji dosegli,« napoveduje Kovač, ki bo sicer skupaj z vodjo njegovega oddelka na IJS Alešem Udetom na Brdu pri Kranju 11. septembra podrobneje predstavil te in še druge rezultate za prihodnost slovenske industrije.

V Bruslju so sicer že predstavili rezultate, brošure pa bodo pošiljali tako domači kot tudi evropski javnosti. »Tako želimo

polet morebitnih partnerjev, ki bi lahko vključili naše proizvode znanja v večje sisteme, pridobiti tudi morebitne kupce. Tako bomo pokazali, da je denar dobro vložen, saj imata slovenska industrija in Slovenija nekaj od tega,« razlaga in dodaja, da so med prednostmi za slovensko industrijo ohranjanje delovnih mest, nadgrajevanje tehnologije in razvijanje razvojnih oddelkov ter višanje dodane vrednosti na domači lokaciji, s čimer je lahko ta še bolj vidna na svetovni ravni.

Kovač v slovenski industriji možnosti vidi predvsem v inovativnih ljudeh, hitrosti odzivanja, racionalni proizvodnji in spretnosti pri globalnih povezavah. »Dobro bi bilo, če bi imeli še več mednarodnih povezav, ne le v mednarodnih združenjih, ampak tudi sestanke s podobno mislečimi. Denimo z grozdom tovarne prihodnosti v kakšni drugi državi, da sodelujemo in izkoriščamo skupne sinergije ter skupaj nastopamo tudi na drugih trgih,« razloži Kovač.

Pogrešajo sodelovanje države v vseh fazah

Raziskovalec na IJS opozarja, da nam v nadaljevanju manjkajo takšni veliki programi, kot je GOSTOP, kjer se prepleta trikotnik znanja, ki ga poudarja evropski inštitut za inovacije in tehnologije EIT. Ta združuje raziskave, izobraževanja in podjetništvo. »To je za prihodnost glavno. Zato pri tem pričakujemo tudi večje angažiranje države. Pri tem poudarjamo, da so pri tako velikem projektu najtežji začetno usklajevanje, administracija in spoznavanje, tako da je zelo dobrodošlo nadaljevanje tako velikega programa, kot je GOSTOP, kjer je ta faza že zdavnaj mimo,« ape-

lira Kovač.

Pomoči sicer ne pričakujejo le v obliki več sredstev za raziskave in razvoj, ampak tudi več sodelovanja ustreznih ministrstev. »Pri projektih, ki bi morali biti prodorni, je vključitev države izrednega pomena. To se vidi v zahodni Evropi, pri nas pa to pogrešamo. Premalo se zavedamo, da je za dober izdelek potrebnih pet let razvoja. GOSTOP je trajal tri leta in pol in v tem obdobju smo izdelke razvili do faze prototipov,« dodaja. Pogoj za članstvo v Strateškem razvojno-inovacijskem partnerstvu tovarne prihodnosti je sicer, da ima podjetje sedež v Sloveniji. Kovač pravi, da so zainteresenti za sodelovanje tudi iz tujine, in sicer podjetja, s katerimi so skupaj pridobili nekatere evropske projekte.

V programu GOSTOP smo od začetka do konca razvili izdelke, ki se bodo prodajali na trgu in bodo pomembni za slovensko industrijo.

Tako pravi Igor Kovač, raziskovalec na odseku za avtomatiko, biokibernetiko in robotiko, laboratorij za robotiko Instituta Jožefa Stefana. Stoji pred robotom, za katerega pravi, da si sam

ustvarja delovno mesto, saj se hitro uči raznovrstnih operacij, ki jih je zmožen opravljati hkrati.

O slovenskih izdelkih, storitvah in tovarnah prihodnosti 11. septembra na Brdu pri Kranju

Na konferenci slovenskih izvoznikov, ki bo 11. sep-

tembra na Brdu pri Kranju, bosta med govorniki tudi doc. dr. Igor Kovač, raziskovalec na odseku za avtomatiko, biokibernetiko in robotiko, laboratorij za robotiko Instituta Jožefa Stefana (IJS), in vodja odseka prof. dr. Aleš Ude. Poleg še podrobnejše predstavitve rezultatov programa GOSTOP, ki je do zdaj največji program na področju tovarn prihodnosti v Sloveniji, bosta

razkrila tudi, kaj vse je v predalih inštitutskih odsekov IJS in je takoj mogoče ponuditi podjetjem iz slovenske industrije. Dotaknila se bosta tudi združenja SRIP za tovarno prihodnosti in tega, kaj bodo razvijali, da bo slovenska industrija z novimi izdelki, storitvami, sistemi in tehnologijami bolj konkurenčna. Več o konferenci in prijave na Izvozna-konferenca.si.

